

„BABEŞ-BOLYAI” UNIVERSITY
CLUJ-NAPOCA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOSOPHY
DOCTORAL SCHOOL „HISTORY. CIVILIZATION. CULTURE”

PHD THESIS

- THE FIELD OF HISTORY –

PhD Supervisor:

Univ. Prof. Dr. IOAN-AUREL POP

PhD Student:

MARIAN ALEXANDRU HORVAT

CLUJ-NAPOCA

2022

„BABEŞ-BOLYAI” UNIVERSITY
CLUJ-NAPOCA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOSOPHY
DOCTORAL SCHOOL „HISTORY. CIVILIZATION. CULTURE”

**SALT MINING AND THE DEVELOPMENT
OF DEJ (13th CENTURY – FIRST HALF OF
THE 16th CENTURY)**

- SUMMARY -

PhD Supervisor:

Univ. Prof. Dr. IOAN-AUREL POP

PhD Student:

MARIAN ALEXANDRU HORVAT

CLUJ-NAPOCA

2022

SUMMARY

LIST OF ABBREVIATIONS.....	p. 7
INTRODUCTION.....	p. 8
CHAPTER I. THE KINGS OF HUNGARY AND THE CITIES OF TRANSYLVANIA.....	p. 21
CHAPTER II. SALT MINING CENTRES OF TRANSYLVANIA AND MARAMUREŞ.....	p. 46
II.1. Salt mining and trading in the 9 th –15 th centuries.....	p. 46
II.2. Salt mining during the crisis of the first half of the 16 th century.....	p. 51
II.3. The evolution of Turda and local salt mining.....	p. 54
II.4. Ocna Sibiului and salt exploitation.....	p. 60
II.5. The evolution of Sic and local salt mining.....	p. 63
II.6. Cojocna and salt exploitation.....	p. 66
II.7. Salt mines of Maramureş.....	p. 68
II.8. Chamber officials, salt miners and carriers.....	p. 73
II.9. The mining system and the trading of salt.....	p. 83
CHAPTER III. ROYAL PRIVILEGES GRANTED TO DEJ.....	p. 91
III.1. The characteristics of royal privileges.....	p. 91
III.2. The evolution of Dej and the first privileges granted during the Árpád dynasty.....	p. 92
III.3. The reign of the Angevin dynasty.....	p. 98

III.4. The relations with Sigismund of Luxemburg and John Hunyadi.....	p. 103
III.5. Matthias Corvinus and the extension of local privileges.....	p. 106
III.6. Jagiello dynasty and the development of Dej.....	p. 113
III.7. The relations with king John Szapolyai, governor Gheorghe Martinuzzi and Ferdinand I of Habsburg.....	p. 122

CHAPTER IV. ADMINISTRATIVE AND ECONOMIC INSTITUTIONS AND ECCLESIASTICAL MONUMENTS OF DEJ.....p. 128

IV.1. The lay elite and local administration.....	p. 128
IV.1.a) The lay elite.....	p. 128
IV.1.b) The local council and the administrative system.....	p. 136
IV.1.c) The seals of Dej.....	p. 152
IV.1.d) Considerations regarding the culture of the elite.....	p. 159
IV.2. The guilds and the development of crafts in Dej.....	p. 163
IV.2.a) Characteristics of Transylvanian guilds.....	p. 163
IV.2.b) The development of crafts and guilds in Dej.....	p. 166
IV.3. Local ecclesiastical monuments.....	p. 182
IV.3.a) The Romanesque church.....	p. 182
IV.3.b) The Gothic church.....	p. 184
IV.3.c) The Augustinian convent.....	p. 191

CHAPTER V. SALT MINING AND TRADING IN DEJ.....p. 198

V.1. The beginning of salt mining in Dej and Ocna Dej.....	p. 198
V.2. Local mining system.....	p. 204
V.3. Salt trading.....	p. 216
V.4. Chamber counts of Dej.....	p. 228
V.5. The other chamber officials.....	p. 251
V.6. Salt miners.....	p. 259

V.7. The raftsmen and carters.....	p. 266
 CONCLUSIONS.....	p. 277
 BIBLIOGRAPHY.....	p. 287
 APPENDIX.....	p. 312
I. Council members of Dej.....	p. 312
II. The sizes of seal impressions of Dej in the 14 th -16 th centuries.....	p. 316
III. Students from Dej in the 15 th -16 th centuries.....	p. 318
IV. Salt chamber officials of Dej.....	p. 319
V. The first records of local guilds.....	p. 324
VI. Technonyms mentioned in Dej.....	p. 325
VII. Mentions of technonyms.....	p. 330
VIII. Genealogical table of Manini family from Florence.....	p. 331
IX. Salt production in Dej and Ocna Dej.....	p. 332
X. Prices of salt in Dej and Ocna Dej.....	p. 334
XI. Wages of the miners of Dej depending on the extracted amount.....	p. 335
XII. Wages of the raftsmen and carters of Dej depending on the extracted quantity.....	p. 336
 ILLUSTRATIONS.....	p. 339

KEYWORDS

Medieval city; salt mining; mining centre; economic system; royal privilege; lay elite; craft guilds; ecclesiastical monuments; chamber officials; salt miners.

SUMMARY

During the voivodeship of Transylvania, the community of Dej experienced a series of profound transformations, amidst the development of institutions and of the economic system of the kingdom. The settlement largely owed its flourishing to the kings of Hungary, who protected its rights and supported the mining activity. This activity represented one of the main branches of the local economy. Gaining more urban characteristics until the first half of the 16th century, Dej became an important regional centre from an economic, trading, administrative and even cultural point of view. It had many advantages, enjoying favourable circumstances for salt mining and trading, for the increase in the number of crafts, for the enhancing of local autonomy, for the rise of an elite with certain particularities, for the establishment of professional categories and for an efficient administrative system.

I paid special attention to unpublished primary sources. Most of them are charters. I analyzed many from this category, some of them having been studied enough by historians. Quite many have been preserved, being issued in the years 1261-1550 and having information about Dej. The most important are those in the National Archives of Romania, County Branch of Cluj, Fond of the City Hall of Dej. There are approximately 140 documents issued until 1550. There is a shortage of primary sources from the 13th-14th centuries. There are more charters from the period after 1450. Many of them have details about the salt mining system. Particularly those issued after 1490 have not been translated and published. They offer the possibility of a fairly in-depth knowledge of local developments. Some primary sources have been stored in other archival collections from Romania: in the County Branch of Brașov, in the County Branch of Covasna and

in the County Branch of Sibiu. Some of these contain significant data, while in other documents Dej or its inhabitans are only briefly mentioned. Additional data can be found at the National Archives of Hungary (Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár) in Budapest. I examined the charters up to 1526, uploaded on the website of this institution (www.hungaricana.hu). I verified the Fond of the Urban Collection, also stored in Budapest. This has primary sources from the years 1534-1563. A part of the most valuable published documents are those included in the collections: *Documente privind istoria României, C. Transilvania*, *Documenta Romaniae Historica, C. Transilvania* and *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*. Many with relevant details have been translated in the two volumes of *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei*, edited by Sigismund Jakó. Only a few descriptions of Dej have survived in the narrative sources.

The historiography related to the medieval history of the community is incomplete, only a few historians have written about it. I will highlight only the most important studies of the Romanian historiography and Hungarian historiography. One of the most prestigious investigations about Dej has been incorporated in the third volume of *Szolnok-Dobokavármegye monographiája*, published in 1900. The Hungarian authors had a thorough knowledge of the Hungarian archives and analysed a considerable number of charters. Another historiographical phase was represented by the Greek Catholic priest George Mânzat, who published in 1926 *Monografia orașului Dej. Din cele mai vechi timpuri până în zilele de azi*. Attila T. Szabó was a remarkable Hungarian linguist, philologist, historian and ethnographer from Transylvania. He wrote about the settlement in several of his papers. Historian Alexandru Doboși published in 1951 an extensive study about the salt mining system of the voivodship of Transylvania, the most valuable contribution written until now in the Romanian historiography. Noteworthy are the efforts of art historian Nicolae Sabău, who examined the Gothic church of Dej in his bachelor degree, *Aspecte ale arhitecturii ecleziastice din piatră romanice și gotice din Dej și împrejurimi*. It was written in 1966, but not published.

The prominent Hungarian historian István Draskóczy distinguished himself with his many articles, studies and a book regarding salt mining and trade in the kingdom of Hungary. He read many unpublished charters, addressing some issues of the mining activity. The most recent is the 2018 volume, *A magyarországi kőszó bányászata és kereskedelme (1440-1530-as évek)*. His publications are the most thorough and compelling research of this subject. In the 1996 synthesis

of art historian Géza Entz there is information about the Romanesque church and the Gothic church of Dej, completing previous studies. Historian and university professor Enikő Rüsz-Fogarasi published in 1998 an article about the seals of Transylvanian cities and another in 1999 about weekly markets and annual fairs of Dej. It is worth mentioning the article from 2003 concerning the legal status of the community. The researcher and high school professor Francisc Kiss from Dej published in 1999 two important papers. One of them is dedicated to the weekly markets and annual fairs organized in Dej and the other about local students.

I used a range of research methods, showing respect for the deontology of the field. I preferred the historical-philological approach, analyzing the details found in the documents. I resorted to the qualitative analysis in order to deepen the understanding of certain historical events. I indicated the moments with far-reaching consequences. I presented the factors with major impact over the economic and social matters. A careful assessment of the relationship between cause and effect helped me. The inductive method was useful for explaining the general changes occurring in the settlement. Sometimes I was forced to use the deductive method, because only a few primary sources related to some issues have been preserved. The case studies of several social groups helped me to comprehend their role, applying the methods commonly used in microhistory. I also resorted to the quantitative approach, aiming to determine the importance of some crafts, according to the frequency of technonyms. Using the comparative method, I explained better the medieval history of Dej. Referring to other centres who experienced similar changes facilitated the investigation of the topic. Implementing an interdisciplinary methodology, I chose some theories and concepts from the fields of philology, sociology and anthropology.

I established the following research questions: Which were the urban characteristics of Dej? To what extent salt mining and trade contributed to the social and economic growth and to the urbanization of the community? Which royal privileges had a great influence on the local evolution? Which was the role of the lay elite in the economic life and the administration of the settlement? These are the main questions. I tried to problematize and to examine the subject from several perspectives.

I have organized the paper in five chapters. In the first one I highlighted the implication of the kings of Hungary in the development of the cities from Transylvania, Maramureş, Sătmar, Crişana and Banat. I particularly emphasized the privileges and exemptions of the sovereigns with a major impact in the genesis and evolution of urban centres in the years 1200-1550. The overall

context explains many phenomena in the history of the settlement. I was interested in the circumstances who stimulated the appearance and flourishing of cities. In the second chapter I examined the evolution of several salt mining centres (Turda, Sic, Cojocna and Ocna Sibiului). I briefly stressed their social-economic and institutional situation. The salt mining centres from Maramureş did not develop so much, compared with those from Transylvania, so I did not analyzed their history very much. The third chapter contains an analysis of royal privileges granted to Dej. I focused on the economic, legal, commercial, military and ecclesiastical privileges.

The fourth chapter is dedicated to the administrative and economic institutions and the ecclesiastical monuments of Dej. I underlined some of the characteristics of the lay elite, their education, the relations with the kings of Hungary and other officials and also the anthroponyms used in that period. Moreover, I paid attention to the involvement of the lay elite in the governing of the community and in promoting its interests. The growth of Dej was supported by the establishment and evolution of craft guilds. I also investigated the seals of the settlement. Furthermore, I searched for information about the parish churches and the Augustinian convent. I wanted to present their economic, social and spiritual importance. We do not know enough about the first parish church of Dej, built in Romanesque style. Instead, we know many details regarding the Gothic church. The Augustinian convent largely contributed to the economic and cultural progress of Dej.

The largest chapter is the fifth. Salt was an essential food and preservative, one of the main commodities throughout the Middle Ages. Salt mining and trade were among the most significant economic activities in Dej and Ocna Dej. I described how the salt was carried and how it was sold. I identified the regions where it was traded, the routes taken and the prices fixed at different times. It is also relevant the quantity extracted. Chamber counts organized the mining system and the distribution of salt. I mentioned their origin, social status, ethnicity and education. I emphasized the responsibilities of the viscounts and other chamber officials, who assisted the counts. I analyzed in detail some representative cases. It is worth mentioning the actions of the miners. They worked in difficult conditions and received their wages in coins and in kind, depending on the number of lumps they cut. We must not forget the contribution of the raftsmen, who transported salt along the Someş and Tisa rivers and founded an association. Noteworthy is also the role of the carters, who carried salt over land by carts.

Bibliography

Dictionaries, glossaries and other auxiliary instruments

- Andea, Susana, Dincă, Adinel Ciprian, Gross, Lidia, Pervain, Viorica, Răduțiu, Aurel, Rus, Vasile, Tătaru, Beatrice, *Glosar de latină medievală a documentelor care ilustrează istoria Transilvaniei, Moldovei și Munteniei*, vol. I, Lit. A-C, București, Editura Academiei Române, 2010.
- Cammarosano, Paolo, *Ghid pentru studiul istoriei medievale*, București, Editura Bic All, 2007.
- Capelli, Adriano, *The elements of abbreviation in medieval Latin paleography*, Lawrence, Kansas, University of Kansas Printing Service, 1982.
- Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, (coord.), *Dicționar de simboluri: mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, Iași, Editura Polirom, 2009.
- Ciobanu, Vasile, Pál, Judit, Spânu, Anda-Lucia, *Bibliografia istorică a orașelor din România*, București, Editura Academiei Române, 2008.
- Du Cange, Charles du Fresne, Carpentier, Pierre, *Glossarium manuale ad scriptores mediae et infimae latinitatis*, vol. I-VI, Halle, Apud Io. Iust. Gebauderi viduam et filium, 1772-1784.
- Gal, Ionel, (coord.), *Dicționar al științelor speciale ale istoriei: arhivistica, cronologie, diplomatica, genealogie, heraldică, paleografie, sigilografie*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- *Glosar de termeni și expresii din documentele latine privind istoria medie a României*, București, 1965.
- Guțu, Gheorghe, *Dicționar latin-român*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.
- Johnson, G. Allan, *Dicționarul Blackwell de sociologie*, București, Editura Humanitas, 2007.
- Kelemen, Béla, (red. principal), *Dicționar maghiar-român*, vol. I, București, Editura Academiei Române, 2010.
- Kelemen, Béla, (red. principal), *Dicționar maghiar-român*, vol. II, București, Editura Academiei Române, 2011.

- Le Goff, Jacques, Schmitt, Jean-Claude, (ed.), *Dicționar tematic al Evului Mediu Occidental*, Iași, Editura Polirom, 2002.
- Matei, Alexandru, Ardevan, Radu, Dordea, Ioan, Dragomir, Lia, Andea, Susana, *Îndrumător în arhivele statului: județul Cluj*, vol. II, București, 1985.
- Rad, Ilie, *Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste*, Iași, Editura Polirom, 2017.
- Rodger, Richard, *A Consolidated Bibliography of Urban History*, Aldershot, Scolar Press, 1996.
- Rusu, Adrian Andrei, Sabău, Nicolae, Burnichioiu, Ileana, Leb, Ioan V., Lupescu, Maria, (coord.), *Dicționarul mănăstirilor din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2000.
- Sachelarie, Ovidiu, Stoicescu, Nicolae, (coord.), *Instituții feudale din Țara Românească și Moldova. Dicționar*, București, Editura Academiei R.S.R., 1988.
- Suciu, Coriolan, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, vol. I, Iași, Editura Academiei R.S.R., 1967.
- Suciu, Coriolan, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, vol. II, Iași, Editura Academiei R.S.R., 1968.
- Szabó, Attila T., (coord.), *Erdélyi magyar szótörténeti tár*, vol. VI, Budapest, București, Akadémiai Kiadó, Kriterion Könyvkiadó, Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2008.
- Topolski, Jerzy, *Metodologia istoriei*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1987.

Unpublished primary sources

- Biblioteca Academiei Române, Filiala Cluj, József Kemény, *Erdély pecsétek gyűjteménye*, manuscris, vol. II, figurile 7, 26, 27, 33.
- Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca, Colecții Speciale, 91 (498 Turda), XXV/4.
- Muzeul Municipal Dej, Nr. Inventar 271, 1491, 1492.
- Magyar Nemzeti Levéltár, Országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár 15060, 19809, 27154, 27189, 27661, 27916, 30998, 36391, 36399, 36400, 36402, 36403, 36405, 36534, 36834, 44490, 44506, 45874, 47330, 48209, 54901, 55060, 55202, 55235, 55236, 55303, 55304, 55305, 55306, 55352, 55358, 55383, 55388, 55413, 55612, 55618, 55652, 55755, 55875, 62853, 62873, 65023, 65058, 65410, 65441, 74122, 74300, 74305, 74325, 74331, 74440, 88162, 247250, 247397, 252957, 253092, 253326, 253334, 253335, 253352, 253380, 253382, 253388, 253404.
- Magyar Nemzeti Levéltár, Országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár, Városi Gyűjtemény, R 314, 37, Nr. 2, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23.

- Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca, Nr. Inventar F. 2932, 3077.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Brașov, Fond Primăria orașului Brașov, Colecția de documente Schnell, vol. 2, Nr. 132.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Colecția generală, Seria 1 – ANR, Subseria 1.1. Documente medievale, Nr. 16, 49.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Colecția generală, Seria 2 – BCU, Nr. 83, 93.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Familial Bánffy, BCU, Nr. 354, 355, 418, 472.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Familial Bethlen de Iktár, Seria 1 – Documente medievale, Nr. 62.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Familial Gál de Hilib, Nr. 51.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Familial Pál Kemény, Nr. 32.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Familial Székely de Adămuș, Seria 1, Fascicula nr. 5, Nr. 3.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Familial Thoroczkay, Seria 1 – Documente medievale, Nr. 1.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Primăria municipiului Cluj-Napoca, Seria A – Privilegii și acte, Subseria A1 – Privilegiile orașului, Nr. 69.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Primăria orașului Bistrița, Seria 1, Nr. 425, 634, 704, 779, 896, 916, 921, 975, 1013.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Cluj, Fond Primăria orașului Dej, Nr. 22-44, 46-52, 54-71, 73-118, 120, 133-137, 145, 146, 148, 149, 153, 154, 157, 171, 187-189, 267, 298, 299, 305, 307-317.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Covasna, Fond Familial Szentkereszty din Arcuș, Nr. 75, p. f. 35-48.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Sibiu, Fond Colecția Brukenthal, Seria RS 1-10, Nr. 266.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Sibiu, Fond Colecția de acte fasciculate, M. Administrație, Nr. 3.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Sibiu, Fond Magistratul orașului și scaunului Sibiu, Colecția de documente medievale, Seria UII, Nr. 393.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Sibiu, Fond Magistratul orașului și scaunului Sibiu, Colecția de documente medievale, Seria UIII, Nr. 123, 125, 144, 172, 209, 634.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Sibiu, Fond Magistratul orașului și scaunului Sibiu, Colecția de documente medievale, Seria UIV, Nr. 799, 802.
- Serviciul Județean al Arhivelor Naționale Sibiu, Fond Magistratul orașului și scaunului Sibiu, Colecția de documente medievale, Seria UV, Nr. 1863.

Published primary sources

- Bak, János M., Engel, Pál, Banyó, Péter, Rady, Sweeney, James Ross, Martyn, Domonokos, Leslie S., Harvey Jr., Paul B., Garay, Kathleen, (ed.), *The Laws of the Medieval Kingdom of Hungary*, vol. II-IV, Salt Lake City, Los Angeles, Idylwilid, Charles Schlacks Jr. Publishing, 1992-2010.
- Bak, János M., Rady, Martyn, (ed.), *Master Roger's Epistle to the Sorrowful Lament upon the Destruction of the Kingdom of Hungary by the Tatars*, Budapest, New York, Central European University Press, 2010.
- Dean, Trevor, (ed.), *The Towns of Italy in the later Middle Ages*, Manchester, New York, Manchester University Press, 2000.
- Demény, Ludovic, (coord.), *Az 1437-1438. Évi Erdélyi parasztfelkelés forrásai*, Bucureşti, Kriterion Könyvkiadó, 1991.
- Densușianu, Nicolae, (ed.), *Documente privitoare la istoria românilor culese de Eudoxiu de Hurmuzaki*, vol. II, partea a II-a (1451-1517), Bucureşti, Atelierele Grafice Socec, 1891.
- Densușianu, Nicolae, (ed.), *Documente privitoare la istoria românilor culese de Eudoxiu de Hurmuzaki*, vol. II, partea a IV-a, Bucureşti, Atelierele Grafice Socec, 1894.
- Densușianu, Nicolae, (ed.), *Documente privitoare la istoria românilor 1552-1575*, Bucureşti, Atelierele Grafice Socec, 1897.
- Holban, Maria, (ed.), Alexandrescu Dersca Bulgaru, M. M., Cernovodeanu, Paul, *Călători străini despre Țările Române*, vol. I-III, Bucureşti, Editura Științifică, 1968-1971.
- Jakó, Sigismund, (ed.), *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei*, vol. I-II, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1990.
- Kozák, Petru, (ed.), *Účty Budínského dvora krále Vladislava II. Jagellonského (1494-1495)*, Praga, Editura Scriptorium, 2019.
- Magina, Livia, Magina, Adrian, (ed.), *Diplome privind istoria Comitatului Timiș și a orașului Timișoara/Oklevelek Temesvármegye és Temesvár város történetéhez*, vol. II, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2014.
- Manolescu, Radu, (coord.), *Orașul medieval*, culegere de texte, Bucureşti, Tipografia Universității, 1976.
- Mihályi de Apșa, Ioan, (ed.), *Diplome maramureșene din secolele XIV și XV*, traducere de Vasile Rus, Cluj-Napoca, Editura Societății Culturale Pro Maramureș „Dragoș Vodă”, 2009.
- Mureșan, Valentin, Gaiu, Corneliu, (ed.), *Ciceul între spadă și tron. Antologie de documente și studii istorice*, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2012.
- Nussbächer, Gernot, Marin, Elisabeta, (ed.), *Documente privind istoria orașului Brașov*, vol. IX: Documente de breaslă, , Brașov, Editura Aldus, 1999.

- Olahus, Nicolaus, *Ungaria. Atila*, Iași, Institutul European, 2009.
- Papp K., Miklós, (ed.), „Deés város levéltára”, *Történeti Lapok*, 4 oct. 1874.
- Papp K., Miklós, (ed.), „Deés város levéltára”, *Történeti Lapok*, 25 oct. 1874.
- Pascu, Ștefan, Dani, Ioan, Gündisch, Konrad, Răduțiu, Aurel, Pervain, Viorica, Andea, Susana, Gross, Lidia, Dincă, Adinel, (ed.), *Documenta Romaniae Historica*, C. Transilvania, vol. X-XV, XVII, București, Editura Academiei R.S.R., 1977-2020.
- Pascu, Ștefan, Hanga, Vladimir, (ed.), *Crestomatie pentru studiul istoriei statului și dreptului R.P.R.*, vol. II, București, Editura Științifică, 1958.
- Popa-Lisseanu, Gheorghe, (ed.), *Descrierea Europei Orientale de Geograful Anonim*, București, Editura Saeculum I.O., 2010.
- Popa-Lisseanu, Gheorghe, (ed.), *Faptele ungurilor de Secretarul Anonim al regelui Bela*, București, Editura Saeculum I.O., 2010.
- Roller, Mihail, Ionașcu, Ion, Lăzărescu-Ionescu, L., (ed.), *Documente privind istoria României*, C. Transilvania, veacurile XI, XII și XIII, vol. I, București, Editura Academiei R.P.R., 1951.
- Roller, Mihail, Ionașcu, Ion, Lăzărescu-Ionescu, L., (ed.), *Documente privind istoria României*, C. Transilvania, veacul XIII, vol. II, Editura Academiei R.P.R., București, 1952.
- Roller, Mihail, Ionașcu, Ion, Lăzărescu-Ionescu, L., (ed.), *Documente privind istoria României*, C. Transilvania, veacul XIV, vol. I-IV, București, Editura Academiei R.P.R., 1953-1955.
- Sfântul Augustin, *The City of God*, Edinburgh, T.&T. Clark, 1871.
- Werbőczy, István, *The Customary Law of the Renowned Kingdom of Hungary in Three Parts*, Idylwilld, Charles Schlacks, Jr., Publisher, 2005.
- Zimmermann, Franz, Werner, Carl, Müller, Georg, Auners, Michael, Gündisch, Gustav, Nussbächer, Gernot, Gündisch, Konrad G., Gündisch, Herta, (ed.), *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen*, vol. III-VIII, , Sibiu, 1902-1991.

Secondary literature

General literature

- Decei, Aurel, *Istoria Imperiului Otoman până la 1656*, Bucureşti, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978.
- Engel, Pál, *Regatul Sfântului Ștefan. Istoria Ungariei medievale 895-1526*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2006.
- Engel, Pál, Kristó, Gyula, Kubinyi, András, *Magyarország története 1301-1526*, Budapest, Osiris Kiadó, 2005.
- Köpeczi, Béla, (ed. general), *History of Transylvania*, vol. I, New York, Columbia University Press, 2001.
- Kristó, Gyula, *Ardealul timpuriu (895-1324)*, Szeged, Biblioteca de Istorie Medievală din Szeged, 2004.
- Pascu, Ștefan, Theodorescu, Răzvan, (coord.), *Istoria românilor*, vol. III, Bucureşti, Editura Enciclopedică, 2001.
- Pascu, Ștefan, *Voievodatul Transilvaniei*, vol. I, Cluj, Editura Dacia, 1971.
- Pascu, Ștefan, *Voievodatul Transilvaniei*, vol. II, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1979.
- Pascu, Ștefan, *Voievodatul Transilvaniei*, vol. III, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1986.
- Pop, Ioan-Aurel, Nägler, Thomas, (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. I, Cluj-Napoca, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, 2009.
- Pop, Ioan-Aurel, Nägler, Thomas, András, Magyari, (coord.), *Istoria Transilvaniei*, vol. II, Cluj-Napoca, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, 2007.
- Pop, Ioan-Aurel, *Români și maghiarii în secolele IX-XIV*, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2003.
- Ștefănescu, Ștefan, Camil Mureșan, (red.), *Istoria românilor*, vol. IV, Bucureşti, Editura Enciclopedică, 2001.

Special literature

- Albinetz, Constantin, *Muzeul municipal Dej la 90 de ani de la înființare (1925-2015)*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2015.
- Albinetz, Constantin, Albinetz, Cristina, *Dej: istorie și legendă*, Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2014.
- Albinetz, Cristina, *Ocna Dej: studiu monografic*, Târgu Lăpuș, Editura Galaxia Gutenberg, 2010.
- Ardelean, Livia, *Istoria economică și socială a Maramureșului între 1600-1700*, Baia Mare, Editura Ethnologica, 2012.
- Avram, Alexandru, *Topografia monumentelor din Transilvania. Municipiul Mediaș*, Sibiu, Editura Altip, 2006.
- Balogh, Jolán, *Kolozsvári kőfaragó műhelyek XVI. század*, Budapest, A Magyar Tudományos Akadémia Müvészettörténeti Kutató Csoportja, 1985.
- Băldescu, Irina, *Transilvania medievală: topografie și norme juridice ale cetăților Sibiu, Bistrița, Brașov*, Cluj, București, Editura Simetria, 2012.
- Bielz, Iulius, *Arta aurarilor sași din Transilvania*, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1957.
- Bloch, Marc, *Pledoarie pentru istorie*, Cluj-Napoca, Editura Tribuna, 2007.
- Bob, Axinte, Vesa, Nicolae, Kiss, Francisc, *Omagiu Colegiului Național „Andrei Mureșanu” Dej*, Dej, Editura Texte, 2007.
- Borodi, Sorin, *Catalogul cărților poștale dejene*, Dej, 2017.
- Braudel, Fernand, *Jocurile schimbului*, vol. I, București, Editura Meridiane, 1985.
- Braudel, Fernand, *Structurile cotidianului*, vol. I, București, Editura Meridiane, 1984.
- Burnichioiu, Ileana, *Biserici parohiale și capele private din comitatele Alba și Hunedoara (1200-1550)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2018.
- Caproș, Iulia, *Students from Košice at Foreign Universities before and during the Reformation Period in Town*, Kiel, Solivagus-Verlag, 2013.
- Chira, Alexandra-Oana, *Hidrografia Transilvaniei medievale: sec. XIII-XV*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 2018.
- Christescu, Vasile, *Viața economică a Daciei romane*, București, Editura Ars Docendi, 2004.
- Ciupe, Ioan, *Monografia școalei primare de stat pentru băieți din orașul Dej*, Dej, Tipografia Ludovic Medgyesi, 1939.
- Cozmâncă, Octav, David, Ana Sofia, Preda, Mircea, *Județele și orașele României în cifre și fapte*, vol. I, București, 1994.

- Dâmboiu, Daniela, *Breasla aurarilor din Sibiu între secolele XV-XVII*, Alba Iulia, Editura Altip, 2008.
- Doroftei, Doina Paula, *Inscripții în limba latină din bisericile României, din perioada 1290-1850, cu privire specială asupra bisericilor maghiare din Transilvania*, București, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2013.
- Draskóczy, István, *A magyarországi kőszó bányászata és kereskedelme (1440-1530-as évek)*, Budapest, Történettudományi Intézet, 2018.
- Drăgan, Ioan, *Nobilimea românească din Transilvania*, București, Editura Enciclopedică, 2000.
- Drăganu, Nicolae, *Români î în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și a onomasticei*, București, Imprimeria Națională, 1933.
- Drăguț, Vasile, *Arta gotică în România*, București, Editura Meridiane, 1979.
- Dulgău, Bujor, *Sigiliile instituțiilor sătmărene din secolele XVI-XIX*, Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 1997.
- Durkheim, Emile, *Diviziunea muncii sociale*, Filipeștii de Târg, Editura Antet XX Press, 2007.
- Eliassen, Finn-Einar, Szende, Katalin, (ed.), *Generations in Towns: Succession and Success in Pre-Industrial Urban Societies*, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2009.
- Entz, Géza, *Erdély építészete a 14-16. században*, Cluj-Napoca, Erdélyi Múzeum Egyesület kiadása, 1996.
- Epstein, Steven A., *Wage Labor and Guilds in Medieval Europe*, Londra, The University of North Carolina Press, 1991.
- Eszlary, Charles d', *Histoire des institutions publiques hongroises*, vol. I, Paris, Librairie Marcel Rivière et Cie, 1959.
- Fabini, Hermann, *Sibiul gothic*, București, Editura Tehnică, 1982.
- Fabini, Hermann, *Universul cetăților bisericesti din Transilvania*, Sibiu, Editura Monumenta, 2009.
- Felezeu, Călin, *Principatul Transilvaniei în epoca suzeranității otomane 1541-1688*, Cluj-Napoca, Editura Bybliotek, 2013.
- Feneșan, Cristina, *Constituirea principatului autonom al Transilvaniei*, București, Editura Enciclopedică, 1997.
- Finley, Moses Israel, *Uz și abuz de istorie*, București, Editura RAO, 2000.
- Firea, Ciprian, *Polipticele medievale din Transilvania: artă, liturghie, patronaj*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2016.
- Flóra, Ágnes, *Prestige at Work. Goldsmiths of Cluj/Kolozsvár in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*, Saarbrücken, Dr. Müller Verlag, 2009.
- Flóra, Ágnes, *The Matter of Honor. The Leading Urban Elite in Sixteenth Century Cluj and Sibiu*, teză de doctorat, Budapesta, Central European University, 2014.

- Fossier, Robert, *Oamenii Evului Mediu*, București, Editura Artemis, 2011.
- Frances, Andrews, *The Other Friars. The Carmelite, Augustinian, Sack and Pied Friars in the Middle Ages*, Woodbridge, Boydell Press, 2015.
- Fraser, Angus, *Țiganii: originile, migrația și prezența lor în Europa*, București, Editura Humanitas, 2017.
- Gemil, Tasin, *Români și otomanii în secolele XIV-XVI*, Constanța, Ovidius University Press, 2008.
- Goldenberg, Samuel, *Clujul în sec. XVI. Producția și schimbul de mărfuri*, București, Editura Academiei R.P.R., 1958.
- Gonța, Alexandru I., *Legăturile economice dintre Moldova și Transilvania în secolele XIII-XVII*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.
- Gross, Lidia, *Bresle și confrerii sau despre pietatea urbană în Transilvania medievală (sec. XIV-XVI)*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2014.
- Gross, Lidia, *Confreriile medievale în Transilvania (secolele XIV-XVI)*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2009.
- Gyöngyössy, Márton, *Medieval Hungarian Gold Florins*, Budapest, Magyar Nemzeti Bank, 2005.
- Hasan, Mihai Florin, *Proscriși și infractori în Transilvania în secolele XIV-XVI*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2017.
- Huber, András, *Összefutó utak*, Cluj-Napoca, Editura Stúdium, 2007.
- Huizinga, Johan, *Amurgul Evului Mediu*, București, Editura Univers, 1970.
- Iambor, Petru, *Așezări fortificate din Transilvania (sec. IX-XIII)*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2013.
- Isac, Dan, (coord.), *Contribuții arheologice la istoria orașului Dej*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2008.
- Istrate, Daniela Marcu, *Cahle din Transilvania și Banat de la începuturi până la 1700*, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2004.
- Iusztin, Zoltan, *Politica și administrație în Banatul medieval*, Cluj-Napoca, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, 2018.
- Kacsó, Carol, *Repertoriul arheologic al județului Maramureș*, vol. I, Baia Mare, Editura Ethnologica, 2015.
- Kacsó, Carol, *Repertoriul arheologic al județului Maramureș*, vol. II, Baia Mare, Editura Eurotip, 2011.
- Kádár, József, *Szék város nagyközség története*, Dej, Demeter és Kiss Könyvnyomdájában, 1904.
- Kisfaludy, Katalin, *Matthias Rex*, Budapest, Gondolat Kiadó, 1983.
- Koselleck, Reinhart, *Conceptele și istoriile lor*, București, Editura Art, 2009.
- Kovács, András W., *The History of the Wass de Czege Family*, Hamburg, Misztótfalusi Kis Miklós Printing-house, Edmund Siemers Stiftung, 2005.

- Kubinyi, András, *Matthias Rex*, Budapest, Balassi Kiadó, 2008.
- Le Goff, Jacques, *Intelectualii în Evul Mediu*, București, Editura Meridiane, 1994.
- Le Goff, Jacques, *Negustorii și bancherii în Evul Mediu*, București, Editura Meridiane, 1994.
- Le Goff, Jacques, (coord.), *Omul medieval*, Iași, Editura Polirom, 1999.
- Madgearu, Alexandru, *Expansiunea maghiară în Transilvania*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2019.
- Mânzat, George, *Monografia orașului Dej. Din cele mai vechi timpuri până în zilele de azi*, Bistrița, Tipografia Națională G. Matheiu, 1926.
- Mályusz, Elemér, *Zsigmond Király uralma Magyarországon 1387-1437*, Budapest, Gondolat Kiadó, 1984.
- Moore, Robert I., *Prima revoluție europeană (cca 970-1215)*, Iași, Editura Polirom, 2004.
- Motogna, Victor, *Relațiunile dintre Moldova și Ardeal în veacul al XVI-lea*, Dej, Tipografia Ludovic Medgyesi, 1928.
- Mureșan, Augustin, *Sigilii de bresle din vestul și nord-vestul României (secolele XVI-XIX)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2006.
- Mureșan, Camil, *Iancu de Hunedoara*, București, Editura Științifică, 1968.
- Mureșan, Camil, *Națiune, naționalism. Evoluția naționalităților*, Cluj-Napoca, Fundația Culturală Română: Centrul de Studii Transilvane, 1996.
- Murgescu, Bogdan, *Circulația monetară în Țările Române în secolul al XVI-lea*, București, Editura Enciclopedică, 1996.
- Nägler, Thomas, *Așezarea sașilor în Transilvania*, București, Editura Kriterion, 1992.
- Nussbächer, Gernot, *Din cronică și hrisoave. Contribuții la istoria Transilvaniei*, București, Editura Kriterion, 1987.
- Orbán, Balázs, *Torda város és környéke*, Budapest, Pesti Könyvnyomda-Részvény-Társaság, 1889.
- Pakucs-Willcocks, Mária, *Sibiu-Hermannstadt: Oriental Trade in Sixteenth Century Transylvania*, Köln, Weimar, Viena, Böhlau Verlag, 2007.
- Pakucs-Willcocks, Mária, *Sibiul veacului al XVI-lea: rânduirea unui oraș transilvănean*, București, Editura Humanitas, 2018.
- Papo, Adriano, Papo, Gizella Nemeth, *Nemăsurata ispita a puterii. Gheorghe Martinuzzi, adevăratul rege al Transilvaniei în secolul al XVI-lea*, Oradea, Editura Ratio et Revelatio, 2019.
- Pascu, Ștefan, *Bobîlna*, București, Editura Științifică, 1963.
- Pascu, Ștefan, (coord.), *Istoria Clujului*, Cluj, Consiliul Popular al Municipiului Cluj, 1974.
- Pascu, Ștefan, *Meșteșugurile din Transilvania până în secolul al XVI-lea*, București, Editura Academiei R.P.R., 1954.
- Pascu, Ștefan, Marica, Viorica, *Clujul medieval*, București, Editura Meridiane, 1969.

- Pastoureau, Michel, *O istorie simbolică a Evului Mediu Occidental*, Chișinău, Editura Cartier, 2004.
- Pálffy, Géza, *The Kingdom of Hungary and the Habsburg Monarchy in the Sixteenth Century*, New York, Columbia University Press, 2009.
- Pálosfalvi, Tamás, *From Nicopolis to Mohács. A History of Ottoman-Hungarian Warfare 1389-1526*, Leiden, Boston, Brill Publishing, 2018.
- Perjés, Géza, *The Fall of the Medieval Kingdom of Hungary: Mohács 1526 - Buda 1541*, Boulder, Colorado, Columbia University Press, 1989.
- Pinter, Zeno-Karl, *Spada și sabia medievală în Transilvania și Banat (secolele IX-XIV)*, Sibiu, Editura Altip, 2007.
- Pirenne, Henri, *Orașele Evului Mediu*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2000.
- Pop, Ioan-Aurel, „*Din mânile valahilor schismatici...*” *România și puterea în Regatul Ungariei medievale (sec. XIII-XIV)*, București, Editura Litera Internațional, 2011.
- Pop, Ioan-Aurel, *Biserica, societate și cultură în Transilvania secolului al XVI-lea: între acceptare și excludere*, București, Editura Academiei Române, 2012.
- Popa, Radu, *Tara Maramureșului în veacul al XIV-lea*, București, Editura Enciclopedică, 1997.
- Prajda, Katalin, *Network and Migration in Early Renaissance Florence, 1378-1433*, Amsterdam, Amsterdam University Press, 2018.
- Prodan, David, *Iobăgia în Transilvania în secolul al XVI-lea*, vol. II, București, Editura Academiei R.S.R., 1968.
- Răduț, Laurențiu, *Orașele din Țările Române în Evul Mediu (sfârșitul sec. al XIII-lea – începutul sec. al XVI-lea)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2011.
- Rady, Martyn C., *Medieval Buda: A Study of Municipal Government and Jurisdiction in the Kingdom of Hungary*, New York, Columbia University Press, 1985.
- Roiban, Daniel-Cristian, *Economic Privileges in Transylvania. The Sicklemakers' Guild from Heltau*, M.A. Thesis in Medieval Studies, Budapest, Central European University, 2003.
- Romhányi, Beatrix, *Kolostorok és társaskáptalanok a középkori Magyarországon*, Budapest, Pytheas Kiadó, 2000.
- Rus, Dorin-Ioan, *Steme și însemne de breaslă din Transilvania*, Sibiu, Editura Universității „Lucian Blaga”, 2008.
- Rusu, Adrian Andrei, *Castelarea Carpatică. Fortificații și cetăți din Transilvania și teritoriile învecinate (sec. XIII-XIV)*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2005.
- Rusu, Gabriel-Virgil, *Gherla: Cetatea lui Martinuzzi*, Cluj-Napoca, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, 2013.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, *Privilegiile și îndatoririle orașelor din Transilvania medievală*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003.

- Sabaté, Flocel, (ed.), *Medieval Urban Identity: Health, Economy and Regulation*, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2015.
- Sabău, Nicolae, *Aspecte ale arhitecturii ecclaziastice din piatră romanice și gotice din Dej și împrejurimi*, Cluj, lucrare de licență, 1966.
- Sălăgean, Tudor, *Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIII-lea. Afirmarea regimului congregațional*, Cluj-Napoca, Academia Română: Centrul de Studii Transilvane, 2003.
- Sălăgean, Tudor, *Un voievod al Transilvaniei: Ladislau Kán 1294-1315*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2007.
- Simon, Zsolt, *The Finances of Brașov at the Beginning of the Sixteenth Century*, M.A. Thesis in Medieval Studies, Budapest, Central European University, 2004.
- Sutschek, Felix, *Statutele municipale ale sașilor din Transilvania. Din istoria dreptului transilvănean*, Stuttgart, 1997.
- Szabó, Péter Haraszti, Kelényi, Borbála, Szögi, László, *Magyarországi diákok a Prágai és Krakkói Egyetemeken, 1348-1525*, vol. II, Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem Levéltára, 2017.
- Ștefan, Alexandru, *Sigiliile și practicile sigilare ale locurilor de adevărire din Transilvania și comitatele învecinate în secolele XIII-XIV*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2021.
- Ștefu, Viorel, *Muzeul Alt-Mediasch. Mărturii ale comunității săsești de la Mediaș*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2017.
- Tagányi, Károlyi, Réthy, László, Pokoly, József, Kádár, József, *Szolnok-Dobokavármegye monographiája*, vol. III, Dej, Nyomatott Demeter és Kis Könyvnyomdájában, 1900.
- Toda, Oana, *Transporturile medievale din nordul Transilvaniei (sec. XII-XVI)*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 2013.
- Toma, Corina, *Tezaure monetare și tezaurizare în Transilvania secolelor XV/XVI-XVII*, Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2016.
- Tonk, Sándor, *Erdélyiek egyetemjárása a középkorban*, București, Kriterion Könyvkiadó, 1979.
- Turcuș, Șerban, (coord.), Dincă, Adinel, Hasan, Mihai, Vizauer, Victor, *Antroponimia în Transilvania medievală (secolele XI-XIV). Evaluare statistică, evoluție, semnificații*, vol. I, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2011.
- Vătășianu, Virgil, *Istoria artei feudale în Țările Române*, vol. I, București, Editura Academiei R.P.R., 1959.
- Verger, Jacques, *Universitățile în Evul Mediu*, Iași, Editura Polirom, 2019.
- Veyne, Paul, *Cum se scrie istoria*, București, Editura Meridiane, 1999.
- Vizauer, Victor V., *Homo Locum Ornet... O introducere în antropotponimia din Transilvania secolelor XII-XIV*, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2012.
- Weatherford, Jack, *Genghis-Han și nașterea lumii moderne*, București, Editura Corint Books, 2017.

- Weber, Max, *Orasul*, Bucureşti, Editura All, 2013.
- Weisz, Attila, *Monumente eclesiastice medievale din oraşul Turda*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 2013.
- Weisz, Boglárka, *Markets and Staples in the Medieval Hungarian Kingdom*, Budapest, Research Centre for the Humanities, Hungarian Academy of Sciences, 2020.
- Whelan, Mark, *Sigismund of Luxembourg and Imperial Response to the Turkish Threat, c. 1410-1437*, teză de doctorat, University of London, 2014.
- Wolf, Rudolf, *Exploatarea sării în Transilvania în perioada principatului (1541-1691)*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 1998.
- Wollmann, Volker, *Mineritul metalifer, extragerea sării și carierele de piatră în Dacia romană*, Cluj-Napoca, 1996.
- Zimányi, Vera, *Economy and Society in Sixteenth Century Hungary (1526-1650)*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1987.

Articles and studies

- Andea, Susana, „Itinerariile regilor în Transilvania voievodală și în comitatele vestice și nordice”, Susana Andea, (coord.), *Transilvania (sec. XIII-XVII)*, Bucureşti, Editura Academiei Române, 2005.
- Andea, Susana, „Practici judiciare în Transilvania voievodală – împăcarea părților, juzii împăciutori”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu”. Series Historica*, Supliment LVIII, 2019.
- Andea, Susana, „Scriere și societate: de la *magister* la *litteratus*”, Susana Andea (coord.), Avram Andea, Adinel Dincă, Livia Magina, *Scris și societate în Transilvania secolelor XIII-XVII*, Cluj-Napoca, Argonaut Publishing, Gatineau, Symphologic Publishing, 2013.
- Anghel, Călin, „Considerații privind geneza orașului medieval Sebeș și evoluția sa în timpul crizei agrare medievale”, *Annales Universitatis Apulensis: Series Historica*, 4-5, 2001.
- Anghel, Călin, „Fortificația orașului Sebeș în istoriografie”, *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 6, 2014.
- Arany, Krisztina, „Florentine Families in Hungary in the First Half of the Fifteenth Century”, *Hungarian Historical Review*, 6, nr. 1, 2017.
- Ardelean, Florin Nicolae, „Military Leadership in the Transylvanian Principality. The Captain General in the Second Half of the 16th Century”, *Banatica*, 26, II, 2016.
- Belu, Sabin, „Aspecte ale contradicțiilor dintre nobili și orășeni în Transilvania secolului al XVI-lea”, *Anuarul Institutului de Istorie din Cluj*, IX, 1966.

- Bichicean, Gheorghe, „Contextul european și reprezentarea orașelor în congregatele generale din Transilvania voievodală (secolele XIII-XVI)”, *Historia Urbana*, IV, 1-2, 1996.
- Bidian, Iancu, „Contribuții la studiul organizării meșteșugurilor brașovene în secolul al XVI-lea”, *Studii și materiale de istorie medie*, IX, 1978.
- Blockmans, Wim, „Constructing a sense of community in rapidly growing European cities in the eleventh to thirteenth centuries”, *Historical Research*, vol. 83, nr. 222, 2010.
- Bourdieu, Pierre, „The Forms of Capital”, J.G. Richardson, (ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education*, Westport, Greenwood Publishing Group, 1986.
- Bunta, Magdalena, „Călătoriile calfelor de aurari, mijloc de difuzare a formelor și tehniciilor de ornamentare”, *Acta Musei Napocensis*, XIX, 1982.
- Bunta, Magdalena, „Două sigilii ale breslei aurarilor din Cluj și Dej”, *Apulum*, VI, 1967.
- Bunta, Magdalena, „Sigilii de breaslă în colecția Muzeului de Istorie Cluj”, *Acta Musei Napocensis*, III, 1966.
- Burai, Adalbert, „Dezvoltarea orașului medieval Satu Mare”, *Satu Mare. Studii și comunicări*, IV, 1980.
- Câmpeanu, Liviu, „Greavii, nobilimea germană din Transilvania medievală”, *Alt-Schaessburg*, 3, 2010.
- Cevins, Marie-Madeleine de, „Les travaux sur les orders mendians en Transylvanie médiévale au regard des tendances actuelles de la recherche européenne”, *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai”*, Historia, 56, nr. 1, 2011.
- Crăciun, Maria, „Cultural Capital and Social Networks: the Saxon community in early modern Transylvania”, *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai”*, Historia, 56, nr. 1, iunie 2011.
- Colocviul „Termenii: târg/oraș. Semnificație, evoluție și utilizare”, *Historia Urbana*, 1, I, 1993.
- Covaci, Veronica, „Din istoricul breslelor orașului Oradea”, *Crisia*, IX, 1979.
- Dan, Mihail, „Din relațiile comerciale ale Transilvaniei cu Polonia la sfârșitul secolului al XVI-lea. Produse textile importate de clujeni de la Cracovia”, *Omagiu lui P. Constantinescu-Iași: cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, Editura Academiei R.P.R., 1965.
- Demény, Ludovic, „Cauzele, obiectivele și organizarea răscoalei din 1437-1438 oglindite în mentalitatea colectivă țărănească”, *Revista de Istorie*, vol. 40, nr. 6, 1987.
- Demény, Ludovic, „Textele celor două înțelegeri, încheiate în 1437 între răsculați și nobili, după documentele originale”, *Studii. Revistă de istorie*, XIII, 1960.
- Derzsi, Julia, „Despre prerogativele disciplinare ale breslelor din Transilvania în secolul al XVI-lea. Breslele din Sibiu și Brașov”, *Historia Urbana*, XXII, 2014.
- Dincă, Adinel, „Scrisori autografe în Transilvania medievală: de la cele mai timpurii mărturii, până în secolul al XVI-lea”, Susana Andea, Avram Andea, Adinel Dincă,

Autographa et Signaturae Transilvaniae (sec. XIV-XVII), Cluj-Napoca, Gatineau, Editura Argonaut, Symphologic Publishing, 2015.

- Dincă, Adinel, „University and History. The Lesson of the Middle Ages (An Introduction)”, *Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Historia*, vol. 64, nr. 1, iunie 2019.
- Doboși, Alexandru, „Exploatarea ocnelor de sare din Transilvania în Evul Mediu (secolele XIV-XVI)”, *Studii și cercetări de istorie medie*, II, 1951.
- Doboși, Alexandru, „Spiciuri din istoria comerțului transilvan în veacul al XV-lea”, *Omagiu lui Ioan Lupaș la împlinirea vîrstei de 60 de ani*, București, Monitorul Oficial și Imprimeriile Statului, 1943.
- Dörner, Anton E., „Elita administrativă a scaunului Orăştie în veacurile XIV-XVI”, *Anuarul Institutului de Istorie Cluj-Napoca*, XXXII, 1993.
- Draskóczy, István, „A dési sókamara gazdálkodása a 16. század közepén: Egy adalék Fráter György gazdaságpolitikájához”, Baráth Magdolna, Molnár Antal, (ed.), *A történettudomány szolgálatában: Tanulmányok a 70 éves Gecsenyi Lajos tiszteletére*, Budapest, Győr, Magyar Országos Levéltár, 2012.
- Draskóczy, István, „A kősó bányászatának átalakulása Erdélyben az Árpád-korban”, Attila Bárány, Gábor Dreska, Kornél Szovák, (ed.), *Arcana tabularii: Tanulmányok Solymosi László tiszteletére II*, Budapest, Debrecen, Magyar Tudományos Akadémia, 2014.
- Draskóczy, István, „Austrian Salt in Pozsony in the Mid-Fifteenth Century”, *The Hungarian Historical Review*, vol. 6, nr. 1, 2017.
- Draskóczy, István, „Erdély sótermelése az 1514. évi parasztháború után (sótermelés és városi polgárság)”, Ionuț Costea, Carmen Florea, Pál Judit, Enikő Rüsz-Fogarasi, (coord.), *Orașe și orașeni*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2006.
- Draskóczy, István, „Familia Manini – date privind istoria orașului Oradea și a împrejurimilor sale în secolul al XV-lea”, *Crisia*, XXII, 1992.
- Draskóczy, István, „King Matthias revenue and the royal treasury”, Péter Farbaky, Enikő Spekner, Katalin Szende, András Végh, (ed.), *Matthias Corvinus, the King. Tradition and Renewal in the Hungarian Royal Court*, Exhibition catalogue, Budapest, Budapest History Museum, 2008.
- Draskóczy, István, „Olaszok a 15. századi Erdélyben”, István Draskóczy, (ed.), *Scripta manent: Űnnepi tanulmányok a 60. eletévét betöltött Gerics József professzor tiszteletére*, Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem, 1994.
- Draskóczy, István, „Salt Mining and Trade in Medieval Hungary from the mid-Thirteenth Century until the End of the Middle Ages”, József Laszlovszky, Balázs Nagy, Péter Szabó, András Vadas, (ed.), *The Economy of Medieval Hungary*, Leiden, Boston, Brill Publishing, 2018.
- Draskóczy, István, „15. századi olasz jelentés Erdély ásványi kincseiről”, Papp Imre, Angi János, Pallai László, (ed.), *Emlékkönyv ifj. Barta János 70. Születésnapjára*, Debrecen, A Debreceni Egyetem Történelmi Intézete Kiadása, 2010.

- Edroiu, Nicolae, „Evoluția și organizarea hotarului orașului Cluj până la sfârșitul secolului XVI”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Series Historia*, 2, XXIII, 1978.
- Entz, Géza, „A dési középkori templomok legrégebb ábrázolásai”, *Erdélyi Múzeum*, 1-2, 1945.
- Epstein, Steven R., Prak, Maarten, „Introduction: Guilds, Innovation and the European Economy, 1400-1800”, Steven R. Epstein, Maarten Prak, (ed.), *Guilds, Innovation and the European Economy, 1400-1800*, Cambridge, Cambridge University Press, 2008.
- Fara, Andrea, „Italian Merchants in the Kingdom of Hungary in the Late Middle Ages and the Early Modern Period (XIIIth - XVIth Centuries)”, Iulian Mihai Damian, Ioan-Aurel Pop, Mihailo St. Popović, Alexandru Simon, (ed.), *Italy and Europe's Eastern Border*, Frankfurt, Peter Lang Verlag, 2012.
- Firea, Ciprian, „Patronajul preoților sași în Transilvania Evului Mediu târziu: norme, inscripții monumentale, simboluri”, Maria Magdalena Székely, Nelu Zugravu, (coord.), *Puterea cuvântului, a exemplului și a simbolului*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2016.
- Flóra, Ágnes, „Between Sacre and Profane. Council Election in the Lived Space of the Medieval and Early Modern Town of Cluj”, *Annual of Medieval Studies at CEU*, vol. XVII, 2011.
- Gálfy, Emőke, „Alba-Iulia, de la reședința episcopală la capitala principatului (secolele XV-XVI)”, Laurențiu Răduț, (ed.), *Orașul și biserică: patrimoniu, oameni, activități (secolele XV-XIX)*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2019.
- Gálfy, Emőke, „John Szapolyai and the Cities of Transylvania”, Pál Fodor, Szabolcs Varga, (ed.), *A Forgotten Hungarian Royal Dynasty: The Szapolyais*, Budapest, Research Centre for the Humanities [Centrul de Cercetare pentru Disciplinele Umaniste], 2020.
- Gliga, Rebeca, „*Ius gladii* in Medieval Hungary”, *Analele Universității București, Istorie*, LXIV, nr. 1-2, 2015.
- Goldenberg, Samuel, „Despre târgurile și bâlcuirile din Transilvania în sec. XIV-XVII”, *Sub semnul lui Clio: Omagiu Acad. Prof. Ștefan Pascu*, Cluj, Centrul de multiplicare al Universității „Babeș-Bolyai”, 1974.
- Goldenberg, Samuel, „Le pouvoir central et les villes des Pays Roumains au XV-XVII siècles”, *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXIII, 1980.
- Goldenberg, Samuel, „Transilvania și Slovacia: relații economice în secolele XIV-XVII”, *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XXII, 1979.
- Goldenberg, Samuel, „Urbanizare și mediu înconjurător: cazul orașelor medievale din Transilvania”, *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XVIII, 1975.
- Gross, Lidia, „Nicolae Senior de Ocna Sibiului – vicevoievod al Transilvaniei”, Susana Andea, (coord.), *Transilvania (sec. XIII-XVII). Studii istorice*, București, Editura Academiei Române, 2005.

- Gross, Lidia, „Povestea lui Cristoferus: un aurar brașovean de la începutul secolului al XVI-lea”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu”*. Series Historica, Supliment LVIII, 2019.
- Gross, Lidia, „Primele „fraternități” ale calfelor din Transilvania (1463-1484)”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Cluj-Napoca, Series Historica*, XLVIII, 2009.
- Gulyás, László Szabolcs, „Elite Citizens in the Market-Towns of the Late Medieval Hegyalja Region”, Attila Bárány, (ed.), *Matthias and his Legacy. Cultural and Political Encounters between East and West*, Debrecen, Debreceni Egyetem, Történelmi Intézete, 2009.
- Guy, Viorica Marica, „Figura aurarului în sigilografie”, *Sub semnul lui Clio. Omagiu Acad. Prof. Ștefan Pascu*, Cluj, Centrul de multiplicare al Universității „Babeș-Bolyai”, 1974.
- Gündisch, Gustav, „Patriciatul din Sibiu în Evul Mediu”, *Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie. Din publicațiile Asociației de Studii Transilvane Heidelberg*, Sibiu, Editura Hora, 2001.
- Gündisch, Konrad G., „Educație universitară și ascensiune socială în Transilvania Evului Mediu târziu”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu”*. Series Historica, Supliment 1, 2015.
- Gündisch, Konrad G., „Participarea sașilor la răzvrătirea din anul 1467 a transilvănenilor împotriva lui Matia Corvin”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Series Historia*, fasc. 2, XVII, 1972.
- Gündisch, Konrad G., „Patriciatul orășenesc medieval al Bistriței până la începutul secolului al XVI-lea”, *File de istorie*, Bistrița, IV, 1976.
- Gündisch, Konrad G., „Sistemul urban medieval din Transilvania. Geneză și dezvoltare”, Ionuț Costea, Carmen Florea, Pál Judit, Enikő Rüsz-Fogarasi, (coord.), *Orașe și orășeni*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2006.
- Gyöngyössy, Márton, „King Matthias' Mint – the Great Monetary Reform”, Péter Farbaky, Enikő Spekner, Katalin Szende, András Végh, (ed.), *Matthias Corvinus, the King. Tradition and Renewal in the Hungarian Royal Court*, Exhibition catalogue, Budapest, Budapest History Museum, 2008.
- Holban, Maria, „Pe marginea unor documente bistrițene din vremea Angevinilor”, *Omagiu lui P. Constantinescu-Iași: cu prilejul împlinirii a 70 de ani*, București, Editura Academiei R.P.R., 1965.
- Horvat, Marian, „Prima consemnare a Dejului cu statutul juridic de oraș (*civitas*) în anul 1320”, Emilian M. Dobrescu, Iosif Marin Balog, (coord.), *Marea Unire – Fundamente economice și istorico-sociale*, Cluj-Napoca, Dej, Editura Argonaut, Editura ASTRA Dej, 2018.
- Horváth, Richard, „Imre Szapolyai”, Péter Farbaky, Enikő Spekner, Katalin Szende, András Végh, (ed.), *Matthias Corvinus, the King. Tradition and Renewal in the Hungarian Royal Court*, Exhibition catalogue, Budapest, Budapest History Museum, 2008.

- Iambor, Petru, „Atacurile cumano-tătare asupra Transilvaniei în a doua jumătate a veacului al XIII-lea”, *Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie Cluj-Napoca*, XVII, 1974.
- Iambor, Petru, „Drumuri și vămi ale sării din Transilvania în perioada feudalismului timpuriu”, *Acta Musei Napocensis*, XIX, 1982.
- Jakó, Sigismund, „Începuturile scrisului în păturile laice din Transilvania medievală (unele probleme noi ale paleografiei latine)”, *Studii și cercetări de istorie*, VII, 1-4, 1956.
- Jakó, Sigismund, „Organizarea cancelariei voievodale ardelene la începutul secolului al XVI-lea”, *Hrisovul*, VI, 1946.
- Jakó, Sigismund, „Sigilografia cu referire la Transilvania (până la sfârșitul secolului al XV-lea)”, *Documente privind istoria României. Introducere*, vol. II, București, Editura Academiei R.P.R., 1956.
- Kiss, Andrei, „Relațiile dintre Turda Veche și Turda Nouă în cea de-a doua jumătate a secolului al XVI-lea și primul deceniu al secolului al XVII-lea”, *Potaissa. Studii și comunicări*, vol. I, Turda, 1978.
- Kiss, Francisc, „Târguri și târgoveți la Dej”, *SAMVS*, IV, 1999.
- Kiss, Francisc, „Tineri din Dej la universitățile europene în Evul Mediu”, *Liceenii*, Anul VI, Nr. 3-4 (22-23), noiembrie 1999.
- Klaniczay, Gábor, „The Mendicant Orders in East-Central Europe and the Integration of Cultures”, Michael Borgolte, Bernd Schneidmüller, (ed.), *Hybride Cultures in Medieval Europe*, Berlin, De Gruyter Verlag, 2010.
- Kovács, András W., „Arhondologia voievozilor Transilvaniei (1458-1526). Completări și precizări”, *Studii și Materiale de Istorie Medie*, vol. XXX, 2012.
- Kovács, András W., „The Participation of the Medieval Transylvanian Counties in Tax Collection”, *The Hungarian Historical Review*, vol. 7, nr. 4, 2018.
- Kovács, Zsolt, „Beata Virgo Nostra Deésiensis”. Despre cultul imaginilor miraculoase ale Maicii Domnului în biserică franciscană din Dej”, Vlad Țoca, Bogdan Iacob, Zsolt Kovács, Attila Weisz, (coord.), *Studii de istoria artei. Volum omagial dedicat Profesorului Nicolae Sabău*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2013.
- Kubinyi, András, „Königliches Salzmonopol und die Städte des Königreichs Ungarn im Mittelalter”, Wilhelm Rausch, (ed.), *Stadt und Salz*, Linz, Ludwig-Boltzmann Institut für Stadtgeschichtsforschung, 1988.
- Lumperdean, Ioan, „Istoria economiei regionale: diagnoza și metodologia cercetării”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” Series Historica*, LIV, 2015.
- Madgearu, Alexandru, „Salt trade and warfare in early medieval Transylvania”, *Ephemeris Napocensis*, XI, 2001.
- Magina, Adrian, „Documente privind comerțul Caransebeșului în secolul al XVI-lea”, *Banatica*, 28, 2018.

- Magina, Livia, „Gest, oralitate, memorie: Jurământul la hotar în secolele XIV-XV în Transilvania”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu”*. Series Historica, Supliment LIX, 2020.
- Majorossy, Judit, „Community and Individuality in Medieval Urban Space. The Social Topography of Butchers Through the Case of Pressburg in Comparison”, *Czech and Slovak Journal of Humanities. Historica*, 2, 2011.
- Makó, Mária Lupescu, „*Lingua Franca – Lingua Materna*. Limbi și comunități în orașele medievale din Transilvania”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu”*. Series Historica, Supliment LVIII, 2019.
- Makó, Mária Lupescu, „Ordinele mendicante în Transilvania în pragul Reformei. Exemplul mănăstirii dominicane din Cluj”, Mária Lupescu Makó, Ionuț Costea, Ovidiu Ghitta, Enikő Rüsz-Fogarasi, (ed.), *Cluj-Kolozsvár-Klausenburg 700. Studii de istorie urbană*, Cluj-Napoca, Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2018.
- Molenda, Danuta, „Mining Towns in Central-Eastern Europe in Feudal Times”, *Acta Poloniae Historica*, 34, 1976.
- Mureșan, Elena, „Arhiva orașului Dej”, Mihail Fănescu, Ileana Leonte, Victor Trandaf, Vasile Ion, *Arhivele Statului: 125 de ani de activitate: 1831-1956*, București, 1957.
- Mureșan, Pompei, „Aspecte etnografice din exploatarea sării în trecut la Ocna-Dej”, *Anuarul Muzeului Etnografic al Transilvaniei pe anii 1962-1964*, Cluj, 1966.
- Nagy, Balázs, „Some Remarks on the Early Medieval Wine Trade and Wine Consumption”, *Recent Doctoral Research in Economic History: Eleventh International Economic History Congress*, Milan, 1994.
- Neumann, Tibor, „Two Palatines and a Voivode or the Szapolyai Family’s Journey to the Royal Throne”, Pál Fodor, Szabolcs Varga, (ed.), *A Forgotten Hungarian Royal Dynasty: The Szapolyais*, Budapest, Research Centre for the Humanities, 2020.
- Németh, István H., „Pre-Modern State Urban Policy at a Turning Point in the Kingdom of Hungary: The Elections to the Town Council”, Rudolf Schlägl, (ed.), *Urban Elections and Decision-Making in Early Modern Europe, 1500-1800*, Newcastle upon Tyne, Cambridge Scholars Publishing, 2009.
- Németi, Ioan, „Scurt istoric al sigiliilor orașului Baia Mare”, *Marmația*, I, 1969.
- Ogilvie, Sheilagh, „The Economics of Guilds”, *Journal of Economic Perspectives*, 4, vol. XXVIII, 2014.
- Pakucs-Willcocks, Mária, „*Și nici vămile nu mai sunt cum au fost, ci ați mărit și vămile...*” Matia Corvin și reforma sa din 1467”, *Studii și Materiale de Istorie Medie*, XXII, 2004.
- Pall, Francisc, „Diplomatica latină cu referire la Transilvania”, *Documente privind istoria României. Introducere*, vol. II, București, Editura Academiei R.P.R., 1956.
- Papp, Francisc, „Circulația monetară în Transilvania în perioada 1526-1571”, *Acta Musei Napocensis*, XXIV-XXV, 1987-1988.

- Petrovics, István, „Foreign Ethnic Groups in the Towns of Southern Hungary in the Middle Ages”, Derek Keene, Balázs Nagy, Katalin Szende, (ed.), *Segregation-Integration-Assimilation. Religious and Ethnic Groups in the Medieval Towns of Central and Eastern Europe*, Farnham, Ashgate Publishing Limited, 2009.
- Petrovics, István, „King Matthias and the Towns of the Realm”, *Analele Banatului, Arheologie-Istorie*, XXI, 2013.
- Petrovics, István, „Medieval Pécs and the Monetary Reforms of Charles I”, István Petrovics, Sándor László Tóth, Eleanor A. Congdon, (ed.), „*In my Spirit and Thought I Remained a European of Hungarian Origin*”: *Medieval Historical Studies in Memory of Zoltán J. Kosztolnyik*, Szeged, JATE Press, 2010.
- Petrovics, István, „Secular, Ecclesiastic and Urban Institutions in some Towns of the Duna-Tisza-Maros Region in the Middle Ages”, *Historia Urbana*, VIII, 1-2, 2000.
- Petrovics, István, „Towns and Central Places in the Danube-Tisza/Tisa – Maros/Mureş Region in the Middle Ages”, *Banatica*, 26/II, 2016.
- Philippi, Maja, „Structura socială a Brașovului în evul mediu”, *Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie. Din publicațiile Asociației de Studii Transilvane Heidelberg*, Sibiu, Editura Hora, 2001.
- Pop, Ioan-Aurel, „Numele din familia regelui Matia Corvinul – de la izvoarele de epocă la istoriografia contemporană”, *Studii și Materiale de Istorie Medie*, XXVI, 2008.
- Pop, Ioan-Aurel, „Rolul instituțiilor religioase în dezvoltarea și consolidarea voievodatului Transilvaniei”, Valeriu Sîrbu, Cristian Luca, (ed.), *Miscellanea Historica et Archaeologica in Honorem Professoris Ionel Cândea*, Brăila, Editura Istros, 2009.
- Pop, Ioan-Aurel, „Ştefan Mailat și Țara (cu cetatea) Făgăraşului”, *Mediaevalia Transilvanica*, II, nr. 2, 1998.
- Popa, Corina, „Biserici sală gotice din nordul Transilvaniei”, Răzvan Theodorescu, Corina Popa, Anca Pop-Bratu, Ioan Dimitrescu, *Pagini de veche artă românească*, IV, Bucureşti, Editura Academiei R.S.R., 1981.
- Popa, Corina, „Capela în arhitectura gotică din Transilvania”, Marius Porumb, Aurel Chiriac, (coord.), *Artă românească. Artă europeană. Centenar Virgil Vătăşianu*, Oradea, Editura Muzeului Țării Crișurilor, 2002.
- Prajda, Katalin, „Florentines’ Trade in the Kingdom of Hungary in the Fourteenth and Fifteenth Centuries: Trade Routes, Networks and Commodities”, *Hungarian Historical Review*, 6, nr. 1, 2017.
- Prajda, Katalin, „The Florentine Scolari Family at the Court of Sigismund of Luxemburg in Buda”, *Journal of Early Modern History*, 14, 2010.
- Prajda, Katalin, „Unions of Interest: Florentine Marriage Ties and Business Networks in the Kingdom of Hungary during the Reign of Sigismund of Luxemburg”, Jacqueline Murray, (ed.), *Marriage in Premodern Europe. Italy and Beyond*, Toronto, Centre of Reformation and Renaissance Studies, Toronto University, 2012.

- Răduț, Laurențiu, „Considerații privitoare la evoluția orașelor din Polonia medievală”, *Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”*, XLV, 2008.
- Romhányi, Beatrix F., „New Results on the Mendicant Economy in Medieval Hungary: Spatial Distribution, Urban (?) Context”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Historia*, 60, 1, iunie 2015.
- Romhányi, Beatrix F., „Salt Mining and Trade in Hungary before the Mongol Invasion”, József Laszlovszky, Balázs Nagy, Péter Szabó, András Vadas, (ed.), *The Economy of Medieval Hungary*, Leiden, Boston, Brill Publishing, 2018.
- Rossini, Manuela, Toggweiler, Michael, „Cultural Transfer: An Introduction”, *Word and Text*, vol. IV, 2, 2014.
- Rusu, Adrian Andrei, Toda, Oana, „Archaeological evidence for historical navigation on the Mureş (Maros) river. Enquiries based on a medieval boat imprint from Bizere Abbey (Romania)”, *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae*, 65, 2014.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Câteva aspecte culturale legate de privilegiile religioase ale aşezărilor urbane din cele şapte comitate ale Transilvaniei, de la începuturi până la 1526 (Mohács)”, *Historia Urbana*, VII, 1-2, 1999.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Dejul medieval, între oraș și târg”, Nicolae Bocșan, Ovidiu Ghitta, Doru Radosav, (coord.), *Tentăția istoriei. În memoria profesorului Pompiliu Teodor*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2003.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Matthias Corvinus and the Development of the Transylvanian Towns and Cities in the second half of the 15th Century”, Lázsló Koszta, Ovidiu Mureșan, Alexandru Simon, (ed.), *Stephen the Great and Matthias Corvinus and their Time: in memoriam Virgil Cândea and András Kubinyi*, Cluj-Napoca, IDC Press, 2006.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Privilegiile economice și dezvoltarea meșteșugurilor în Transilvania până la mijlocul secolului al XVI-lea”, *Historia Urbana*, VI, 1-2, 1998.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Relațiile aşezărilor urbane din Transilvania cu puterea centrală”, *Acta Musei Napocensis*, II, 34, 1997.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Sigiliile orașenești din cele şapte comitate transilvănenе în Evul Mediu”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia*, XLIII, 1-2, 1998.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „Târgurile Dejului în Evul Mediu”, *Mediaevalia Transilvanica*, 1999, III, nr. 1-2, Satu Mare.
- Rüssz-Fogarasi, Enikő, „The Relationship Town-Church in the Seven Transylvanian Counties from the Beginnings to the Mohács Battle. The Institution of Patronage”, Maria Crăciun, Ovidiu Ghitta, (ed.), *Church and Society in Central and Eastern Europe*, Cluj-Napoca, Editura Fundației de Studii Europene, 1998.
- Sabău, Ion, „Contribuții la studiul circulației monetare în Transilvania în prima jumătate a secolului al XIV-lea”, *Studii și materiale de istorie medie*, IV, 1960.

- Salontai, Mihaela Sanda, „Medieval Churches of the Mendicant Orders from Transylvania in Terms of their Typological Development”, *Studia Universitatis Babeş-Bolyai. Series Historia*, 3, XLVII, 2002.
- Sárosi, Edit, „The Development of a Market Town and its Market Places in the Hungarian Great Plain. Kecskemét, A Case Study”, *Historia Urbana*, XXI, 2013.
- Simon, Zsolt, „Mineritul de sare în Evul Mediu în Transilvania și Maramureș”, Valeriu Cavruc, Andrea Chiricescu, (ed.), *Sarea, Timpul, Omul*, Sfântu Gheorghe, Editura Angustia, 2006.
- Simon, Zsolt, „Privilegiile inedite ale orașului Târgu Mureș”, *Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai”*, 2, 1999.
- Simon, Zsolt, „Vigesima din Bistrița în Evul Mediu”, *Revista Bistriței*, XXX-XXXI, 2016-2017.
- Sipos, Ibolya, „Transilvania în timpul domniei lui Matei Corvin”, *Corviniana*, I, 1, 1995.
- Steensel, Arie van, „Guilds and Politics in Medieval Urban Europe. Towards a Comparative Institutional Analysis”, Eva Jullien, Michel Pauly, (ed.), *Craftsmen and Guilds in the Medieval and Early Modern Periods*, Stuttgart, Franz Steiner Verlag, 2017.
- Suciu, Simona, „Fortificația medievală a orașului Baia Mare”, *Marmăția*, 8/1, 2005.
- Szabadi, Péter, Kovács, András W., „Înțregiri la *Monumenta rusticorum in Hungaria rebellium anno MDXIV*”, *Revista de Arhivistica*, IV, 1-2, 1998.
- Szabó, T. Attila, *Dés helynevei*, Turda, Füssy Irodalmi és Nyomdai Műintézet, 1937.
- Szabó, T. Attila, „Levéltári adatok a Dézi fazekas céh történetéhez”, Cluj, Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T., 1947.
- Szekeres, Attila István, „The Coat of Arms of Báthori's as the Symbol of Transylvania”, *Acta Terrae Fogarasiensis*, VIII, 2019.
- Szende, Katalin, „Between Hatred and Affection: Towns and Sigismund in Hungary and in the Empire”, Michel Pauly, François Reinert, (ed.), *Sigismund von Luxemburg. Ein Kaiser in Europa*, Mainz, Philipp von Zabern Verlag, 2006.
- Szende, Katalin, „Continuity and Change in the Urban Network of Hungary in the Early Angevin Period”, *Banatica*, 26, II, 2016.
- Szende, Katalin, „Integration through Language: The Multilingual Character of Late Medieval Hungarian Towns”, Derek Keene, Balázs Nagy, Katalin Szende, (ed.), *Segregation-Integration-Assimilation. Religious and Ethnic Groups in the Medieval Towns of Central and Eastern Europe*, Farnham, Ashgate Publishing Limited, 2009.
- Szende, Katalin, „*Jure Theutonico?* German settlers and legal frameworks for immigration to Hungary in an East-Central European perspective”, *Journal of Medieval History*, XLV, 2019.
- Szende, Katalin, „Power and Identity. Royal Privileges to the Towns of Medieval Hungary in the Thirteenth Century”, Michel Pauly, Alexander Lee, (ed.), *Urban Liberties and Citizenship from the Middle Ages up to now*, Trier, Porta Alba Verlag, 2015.

- Szende, Katalin, „Some Aspects of Urban Landownership in Western Hungary”, Finn-Einar Eliassen, Geir Atle Ersland, (ed.), *Power, Profit and Urban Land: Landownership in Medieval and Early Modern Northern European Towns*, Aldershot, Scolar Press, 1996.
- Szende, Katalin, „Testaments and Testimonies. Oral and Literacy in Composing Last Wills in Late Medieval Hungary”, Gerhard Jaritz, Michael Richter, (ed.), *Oral History of the Middle Ages. The Spoken Word in Context*, Krems, Budapesta, Colecția Medium Aevum Quotidianum, 2001.
- Szende, Katalin, „The birth of *oppida*: small towns in Hungary in the Angevin period”, *Urban History*, 2021.
- Szende, Katalin, „The Material Culture of Urban Pragmatic Literacy in Medieval Hungary”, *Antaeus*, 37, 2021.
- Szende, Katalin, „The Mine is Mine! The Visual Assertion of Royal Authority in the Mining Towns of the Medieval Kingdom of Hungary”, Carmen Florea, Greta-Monica Miron, (coord.), *Istoria ca interogație*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, Editura Mega, 2020.
- Szende, Katalin, „The Urban Economy in Medieval Hungary”, József Laszlovszky, Balázs Nagy, Péter Szabó, András Vadas, (ed.), *The Economy of Medieval Hungary*, Leiden, Boston, Brill Publishing, 2018.
- Szende, Katalin, „Towns along the way. Changing patterns of long-distance trade and the urban network of medieval Hungary”, Hubert Houben, Kristjan Toomaspoeg, (ed.), *Towns and Communication*, vol. II, Lecce, Mario Congedo Editore, 2011.
- Szende, Katalin, „Was there a Bourgeoisie in Medieval Hungary?”, Balázs Nagy, Marcell Seböök, (ed.), ...*The Man of Many Devices, Who Wandered Full Many Ways...*, Budapest, Central European University Press, 1999.
- Szende, László, „Crafts in Medieval Hungary”, József Laszlovszky, Balázs Nagy, Péter Szabó, András Vadas, (ed.), *The Economy of Medieval Hungary*, Leiden, Boston, Brill Publishing, 2018.
- Ștefan, Alexandru, „Death as a Social and Devotional Event, the Case of Several Guilds from Late Medieval Transylvania”, *Reading Medieval Studies*, 43, 2017.
- Ștefan, Alexandru, „Sigiliile hagiografice ale breslelor de aurari din orașele Transilvaniei Evului Mediu”, *Ars Transsilvaniae*, XXVII-XXVIII, 2017-2018.
- Tătar, Octavian, „Un proiect fiscal pentru Transilvania. Raportul lui Georg Werner din 1552 către autoritățile austriecă”, *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 6, 2014.
- Toda, Oana, „Căi de comunicație nord-transilvănești și direcțiile de trafic ale Clujului medieval”, *Analele Banatului, Arheologie-Istorie*, XXIII, 2015.
- Toda, Oana, „Economic and Material Aspects of the Late Medieval Bridges from Transylvania: The Written Sources”, *Banatica*, 27, 2017.

- Tontsch, Günther H., „Legiferarea urbană și jurisdicția ca atribuții fundamentale ale Universității Săsești”, *Transilvania și sașii ardeleni în istoriografie. Din publicațiile Asociației de Studii Transilvane Heidelberg*, Sibiu, Editura Hora, 2001.
- Ursu, Viorica, „Sigiliul mare al orașului Baia Mare din secolul al XIV-lea”, *Revista muzeelor și monumentelor*, 4, 1986.
- Velter, Ana-Maria, „Unele remarci cu privire la exploatarea și comercializarea sării din Transilvania, în secolele XI-XIII, pe baza documentelor de epocă”, *Cercetări numismatice*, XII-XIII, 2006-2007.
- Végh, András, „Buda: The Multi-ethnic Capital of Medieval Hungary”, Derek Keene, Balázs Nagy, Katalin Szende, (ed.), *Segregation-Integration-Assimilation. Religious and Ethnic Groups in the Medieval Towns of Central and Eastern Europe*, Farnham, Ashgate Publishing Limited, 2009.
- Vizauer, Victor V., „Porecla în Transilvania și comitatele învecinate pe parcursul primei jumătăți a secolului al XIV-lea”, *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, LVI, 2017.
- Weisz, Attila, „Biserica romano-catolică din Turda Veche. Etapa gotică”, *Ars Transsilvaniae*, XVIII, 2008.
- Weisz, Boglárka, „Economie urbană în epoca medievală. Privilegiile economice ale Clujului”, Mária Lupescu Makó, Ionuț Costea, Ovidiu Ghitta, Rüsz-Fogarasi Enikő (ed.), *Cluj-Kolozsvár-Klausenburg 700. Studii de istorie urbană*, Cluj-Napoca, Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2018.
- Weisz, Boglárka, „Mining town privileges in Angevin Hungary”, *Hungarian Historical Review*, 2, nr. 2, 2013.
- Weisz, Boglárka, „The *magister tavarnicorum* and the towns in the Hungarian Kingdom in the Angevin era”, *Mesto a dejiny recenzovaný vedecký časopis*, vol. V, 2, 2016.
- Wolf, Rudolf, „Comerțul cu sare al Transilvaniei în secolele XVI-XVII”, *Acta Musei Napocensis*, 32, II, 1995.
- Yotov, Valeri, „Bulgarian control over the Salt Road in Transylvania during the 9th century: The archaeological evidence”, Vassil Nikolov, Krum Bacvarov, (ed.), *Salt and Gold: The Role of Salt in Prehistoric Europe*, Provadia, Veliko Tarnovo, Verlag Faber, 2012.

Websites

- arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/ErdelyHelysegnevTar-erdely-bansag-es-partium-torteneti-es-kozigazgatasi-helysegnevtara-1/telepulesek-1C9.
- arhivamedievala.ro.
- hungaricana.hu.
- maps.arcanum.com/en/map/europe-18century-firstsurvey.
- salinaocnadej.ro/istoric-2.
- siebenbuergenurkundenbuch.uni-trier.de/catalog.